

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลการสัมผัสของ นักจิตวิทยาการปรึกษาต่อความร่วมมือรู้สึกที่นักจิตวิทยาการปรึกษามีต่อผู้รับบริการ โดยเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความร่วมมือรู้สึกของผู้รับการทดลองในกลุ่มการทดลอง 8 กลุ่ม

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่อาสาสมัครเข้ารับการทดลองจำนวน 240 คน นิสิตเหล่านี้มีอายุระหว่าง 21-23 ปี อายุเฉลี่ย 21.98 ปี เป็นหญิง 120 คน และชาย 120 คน กลุ่มตัวอย่างหรือผู้รับการทดลองถูกแบ่งเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนิสิตชาย 15 คน นิสิตหญิง 15 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและ เครื่องมือที่ใช้วัดถึงการรับรู้ความร่วมมือรู้สึกของผู้รับการทดลอง

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ได้แก่ เทปบันทึกภาพ (videotape) โดยสร้างเป็น 8 ชุด เทปบันทึกภาพทั้ง 8 ชุดนี้ต่างกันที่อวัจนพฤติกรรมที่ปรากฏ กล่าวคือ เทปบันทึกภาพ 4 ชุดจะเห็นนักจิตวิทยาการปรึกษาสัมผัสมีผู้รับบริการ 1 ครั้งในระหว่างให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา ในขณะที่เทปบันทึกภาพอีก 4 ชุดไม่มีการสัมผัส ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ตลอดจนอวัจนพฤติกรรมที่ปรากฏในเทปบันทึกภาพทั้ง 8 ชุดเหมือนกัน คือ เทปบันทึกภาพทั้ง 8 ชุดแสดงให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษากับผู้รับบริการ ซึ่งดำเนินการสนทนาตามสถานการณ์สมมติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสถานการณ์เดียวกัน โดยควบคุมให้ใช้จังหวะและ

น้ำเสียงในการพูดเหมือนกัน บทสนทนาใช้ทักษะทางการปรึกษาเชิงจิตวิทยา เช่น การทวนซ้ำ การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความรู้สึก และการสรุป เพื่อจะสื่อถึงความร่วมรู้สึกที่ นักจิตวิทยาการปรึกษามีต่อผู้รับบริการในระดับกลาง ทั้งนี้โดยเทียบกับระดับที่ 3 ของมาตรฐาน ประเมินความร่วมรู้สึกของคาร์คัฟฟ์ ซึ่งกล่าวว่า การแสดงออกของบุคคลที่หนึ่งที่ตอบสนองต่อ ความรู้สึกที่บุคคลที่สองแสดงออกมานั้น เป็นการแลกเปลี่ยนในลักษณะที่ทั้งสองฝ่ายต่างแสดง ความรู้สึก และความหมายในระดับเดียวกันพอประมาณ (Carkhuff 1969: 316) คำพูดที่ใช้ ประกอบการสนทนา รวมทั้งการถ่ายทำเทปบันทึกภาพจะผ่านการพิจารณาและตรวจสอบจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการในเทปบันทึกภาพ สื่อความร่วมรู้สึกในระดับกลาง วัจนพฤติกรรมและอวัจนพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ปรากฏในเทปบันทึกภาพ เหมือนกันทั้ง 8 ชุดต่างกันที่การสัมผัส/ไม่สัมผัส เพศของนักจิตวิทยาการปรึกษา และเพศของ ผู้รับบริการ เทปแต่ละชุดใช้เวลา 3 นาที ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ชุดที่ 1 เทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาชายกับผู้รับบริการชาย ไม่สัมผัส
- ชุดที่ 2 เทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาชายกับผู้รับบริการหญิง ไม่สัมผัส
- ชุดที่ 3 เทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงกับผู้รับบริการหญิง ไม่สัมผัส
- ชุดที่ 4 เทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงกับผู้รับบริการชาย ไม่สัมผัส
- ชุดที่ 5 เทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาชายกับผู้รับบริการชาย สัมผัส
- ชุดที่ 6 เทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาชายกับผู้รับบริการหญิง สัมผัส
- ชุดที่ 7 เทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงกับผู้รับบริการหญิง สัมผัส
- ชุดที่ 8 เทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงกับผู้รับบริการชาย สัมผัส

2. เครื่องมือที่ใช้วัด

เครื่องมือที่ใช้วัดแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ แบบวัดความร่วมรู้สึก และแบบ สอบถามความรู้สึกและความคิดเห็น แบบวัดความร่วมรู้สึกนี้จะให้ผู้รับการทดลองประเมิน การรับรู้ถึงความร่วมรู้สึกที่นักจิตวิทยาการปรึกษามีต่อผู้รับบริการหลังจากดูเทปบันทึกภาพ และหลังจากนั้นจะให้ผู้รับการทดลองตอบแบบสอบถามความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับการ สัมผัสในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา รายละเอียดของเครื่องมือทั้งสองมีดังนี้

2.1 แบบวัดความร่วมมือรู้สึก

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความร่วมมือรู้สึกโดยศึกษาจากองค์ประกอบของความ
ร่วมมือรู้สึกตามทฤษฎี Client Centered Therapy ของ Carl Rogers และมาตรฐานประเมิน
ความร่วมมือรู้สึกของ Robert R. Carkhuff มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือโดย
เขียนเป็นข้อความบรรยายลักษณะความร่วมมือรู้สึก กล่าวคือ การที่นักจิตวิทยาการปรึกษาสามารถ
เข้าใจเนื้อหาและความรู้สึกของผู้รับบริการ และสามารถสื่อความร่วมมือรู้สึกนี้ให้ผู้รับบริการได้รับรู้
ซึ่งประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงลักษณะความร่วมมือรู้สึก 25 ข้อ เป็นข้อความทางด้านบวกทั้งหมด
จากข้อความทั้งหมดพอจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนแรก เป็นข้อความที่นักจิตวิทยาการปรึกษาแสดงความเข้าใจเนื้อหาและ
ความรู้สึกในระดับใกล้เคียงหรือระดับเดียวกับผู้รับบริการ เมื่อเทียบกับมาตรฐานประเมินความ
ร่วมมือรู้สึกของคาร์คัฟฟ์อยู่ในระดับ 2 - 3 มี 11 ข้อ คือ ข้อที่ 1 2 3 5 8 9 11
20 22 23 25

ส่วนที่สอง เป็นข้อความที่นักจิตวิทยาการปรึกษาแสดงความเข้าใจเนื้อหาและ
ความรู้สึกของผู้รับบริการในระดับลึกหรือเพิ่มเติมความรู้สึกและความหมายที่ผู้รับบริการแสดง
ออกให้ชัดเจนขึ้น เมื่อเทียบกับมาตรฐานประเมินของคาร์คัฟฟ์อยู่ในระดับที่ 4 - 5 มีข้อความ
14 ข้อความคือ ข้อที่ 4 6 7 10 12 13 14 15 16 17 18 19 21 24

แบบวัดความร่วมมือรู้สึกที่สร้างขึ้นนี้เป็นแบบวัดแบบมาตรฐานประเมินค่า (rating scale)
ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ (1 น้อยที่สุด และ 7 มากที่สุด) ค่าคะแนนแต่ละข้อตั้งแต่
1 - 7 คะแนน (ภาคผนวก ก) ข้อความในแบบวัดความร่วมมือรู้สึกที่สร้างขึ้นนี้ผ่านการตรวจสอบ
ความแม่นยำเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านซึ่งได้พิจารณา
ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

ในด้านความเที่ยงตรงของแบบวัดความร่วมมือรู้สึก ผู้วิจัยได้นำแบบวัดที่สร้างขึ้นนี้ไป
ทดสอบกับนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนดุสิตที่มีคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน
120 คนในการทดลองนำร่อง โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มแต่ละกลุ่มตอบบันทึกภาพชุดใดชุดหนึ่งใน
4 ชุดที่เป็นการให้การปรึกษาระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษากับผู้รับบริการเพศเดียวกันที่มีการ
สัมผัสหรือไม่มีการสัมผัส จากนั้นนำผลไปหาความเที่ยง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)
ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความเที่ยงของแบบวัดความร่วมมือรู้สึกจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่คูเทป
บันทึกภาพ การสัมผัส/ไม่สัมผัส จำแนกตามเพศของนักจิตวิทยาการปรึกษาและ
ผู้รับบริการเพศเดียวกัน

เทปบันทึกภาพ	สัมผัส	ไม่สัมผัส
	อัลฟา (α)	อัลฟา (α)
นักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงกับผู้รับบริการหญิง	0.82 (n=30)	0.80 (n=30)
นักจิตวิทยาการปรึกษาชายกับผู้รับบริการชาย	0.93 (n=30)	0.91 (n=30)

จากตารางจะเห็นได้ว่า ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาทุกค่าสูงในระดับ 0.80 ขึ้นไปไม่ว่า
จะวัดด้วยกลุ่มสัมผัสหรือไม่สัมผัส ซึ่งแสดงว่าแบบวัดนี้มีความเที่ยง

2.2 แบบสอบถามความรู้สึกและความคิดเห็น

แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมรายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับเป็นข้อมูลและเป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า เกี่ยวกับการสัมผัสในการปรึกษา
เชิงจิตวิทยาต่อไป แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบบันทึก ตรวจสอบ (checklists) และมี
คำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้รับการทดลองสามารถตอบได้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็น
ของตนอย่างเต็มที่ แบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 4 ข้อ (ดังแสดงในภาคผนวก ค) หลังจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจดูความเหมาะสมแล้วได้นำไปทดสอบกับนักศึกษาวิทยาลัยศรีนครสวรรค์
จำนวน 120 คนในการทดลองนำร่อง ปรากฏว่ามีข้อคำถามที่นักศึกษาไม่เข้าใจ ผู้วิจัยจึง
นำมาปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาบางตอนที่ผู้ตอบไม่เข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้น หลังจากการ
ปรับปรุงแล้วนำมาปรึกษาความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

วิธีดำเนินการและขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย การทดลองนำร่อง การทดลองจริง และการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทดลอง

การทดลองนำร่อง (pilot study)

ในการทดลองนำร่อง ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบปัญหาและข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เทปบันทึกภาพ แบบวัดความร่วมมือรู้สึก และแบบสอบถามความรู้สึกและความคิดเห็น รวมทั้งตรวจสอบความตรงและความเที่ยงของข้อคำถามในแบบวัดความร่วมมือรู้สึกว่าเหมาะสมกับเทปบันทึกภาพที่ผู้รับการทดลองดูหรือไม่ ก่อนที่จะนำไปใช้ในการทดลองจริง นอกจากนี้การทดลองนำร่องเป็นการฝึกซ้อมวิธีการดำเนินการทดลองที่จะปฏิบัติจริงต่อไป ข้อบกพร่องที่ได้จากการทดลองนำร่องนี้นำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อลดข้อผิดพลาดในการทดลอง ซึ่งจะทำให้การทดลองและการเก็บข้อมูลจริง ได้ผลสมบูรณ์มากที่สุด

การทดลองนำร่องนี้ ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวน 120 คน แบ่งเป็นเพศชาย 60 คน เพศหญิง 60 คน การทดลองได้แบ่งกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนดุสิตออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักศึกษาชาย 15 คน นักศึกษาหญิง 15 คน ซึ่งเลือกกลุ่มด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย นักศึกษาแต่ละกลุ่มเข้ารับการทดลองโดยดูเทปบันทึกภาพสถานการณ์สมมติของการสนทนากลุ่มละ 1 ม้วน โดยเทปบันทึกภาพที่แต่ละกลุ่มดูนั้นเลือกโดยการสุ่มแบบง่าย เทปบันทึกภาพแต่ละม้วนความยาวประมาณ 3 นาที ทุกกลุ่มจะได้ยินการสื่อสารด้วยคำพูดเหมือนกันต่างกันที่ภาพที่ปรากฏในเทปบันทึกภาพ ซึ่งมีการสัมผัสและไม่สัมผัสในขณะที่นักจิตวิทยาให้การปรึกษา เพศของนักจิตวิทยาการปรึกษา และเพศของผู้รับบริการ ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงสัมผัสผู้รับบริการหญิง
- กลุ่มที่ 2 ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงไม่สัมผัสผู้รับบริการหญิง
- กลุ่มที่ 3 ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาชายสัมผัสผู้รับบริการชาย
- กลุ่มที่ 4 ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาชายไม่สัมผัสผู้รับบริการชาย

หลังจากดูเทปบันทึกภาพแล้ว ผู้รับการทดลองจะให้นำหน้าคะแนนเกี่ยวกับความร่วมมือรู้สึกที่นักจิตวิทยาการปรึกษาแสดงออกต่อผู้รับบริการดังที่เห็นในแบบวัดความร่วมมือรู้สึก จากผลการทดลองนำร่องได้นำเสนอในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความร่วมมือรู้สึกจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศของนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการในเทปบันทึกภาพ การสัมผัส/ไม่สัมผัส

เทปบันทึกภาพ	สัมผัส		ไม่สัมผัส		t
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
นักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงกับผู้รับบริการหญิง	5.76	0.38	3.52	0.55	16.05 [*]
นักจิตวิทยาการปรึกษาชายกับผู้รับบริการชาย	5.77	0.38	3.50	0.71	16.14 [*]
รวม	5.76	0.38	3.51	0.63	22.95 [*]

* $p < .01$

จากตารางปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยการรับรู้ถึงความร่วมมือรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาสัมผัสผู้รับบริการ (5.76) สูงกว่าการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาไม่สัมผัสผู้รับบริการ (3.51) จากการทดสอบค่า $t = 22.95$ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาสัมผัสผู้รับบริการรับรู้ถึงความร่วมมือรู้สึกที่นักจิตวิทยาการปรึกษามีต่อผู้รับบริการในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาไม่สัมผัสผู้รับบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากนำหน้าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความร่วมมือรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพทั้ง 4 กลุ่มแล้วพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50 - 5.77 โดยจะเห็นว่า การรับรู้ความร่วมมือรู้สึก

ของกลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพที่มีการสัมผัสมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5.76 - 5.77 ในขณะที่การรับรู้ความร่วมมือรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างที่ดูเทปบันทึกภาพที่ไม่มีการสัมผัสมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50 - 3.52 จากค่าที่ปรากฏในกลุ่มหลังนี้แสดงให้เห็นว่า เป็นค่าเฉลี่ยในระดับกลางจากมาตรฐานประมาณค่า 7 ระดับ ทำให้สรุปได้ว่า สถานการณ์สมมติและบทสนทนาในเทปบันทึกภาพสื่อถึงความร่วมมือรู้สึกในระดับกลางตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบ

ผลจากการทดลองนำร่องพบว่า ข้อคำถามในแบบวัดความร่วมมือรู้สึกมีความตรงตามเนื้อหาและมีความเที่ยงสามารถใช้กับเทปบันทึกภาพที่จัดทำขึ้นใช้ในครั้งนี ส่วนแบบสอบถามความรู้สึกและความคิดเห็นมีบางข้อคำถามไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้นำมาปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาบางตอนที่ผู้ตอบไม่เข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้นและนำไปสอบถามกับนักศึกษาวិทยาลัยศรีสวนดุสิต 10 คน ก่อนที่จะนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อใช้ในการทดลองจริงต่อไป

การทดลองจริง

การทดลองจริง ผู้วิจัยได้ประกาศขอความร่วมมือจากนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรับสมัครเข้ารับการทดลองจนกว่าจะครบตามกำหนดจำนวน 240 คน เป็นนิสิตชาย 120 คน นิสิตหญิง 120 คน ขอรายชื่อและที่อยู่ติดต่อได้ของกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน เป็นนิสิตชาย 15 คน นิสิตหญิง 15 คน กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มได้ดูเทปชุดใดชุดหนึ่งใน 8 ชุดโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มจะดูเทปบันทึกภาพสถานการณ์เดียวกัน ได้ยินการสื่อสารด้วยคำพูดเหมือนกัน ต่างกันที่การสัมผัส เนตของนักจิตวิทยาการศึกษา และเพศของผู้รับบริการดังนี้

กลุ่มที่ 1	ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการศึกษาหญิงสัมผัสผู้รับบริการหญิง
กลุ่มที่ 2	ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการศึกษาหญิงไม่สัมผัสผู้รับบริการหญิง
กลุ่มที่ 3	ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการศึกษาชายสัมผัสผู้รับบริการชาย
กลุ่มที่ 4	ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการศึกษาชายไม่สัมผัสผู้รับบริการชาย

- กลุ่มที่ 5 ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงสัมผัสผู้รับบริการชาย
 กลุ่มที่ 6 ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาหญิงไม่สัมผัสผู้รับบริการชาย
 กลุ่มที่ 7 ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาชายสัมผัสผู้รับบริการหญิง
 กลุ่มที่ 8 ดูเทปบันทึกภาพนักจิตวิทยาการปรึกษาชายไม่สัมผัสผู้รับบริการหญิง

ผู้วิจัยนำอาสาสมัครตามวันเวลาที่กำหนด คือ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2531 ถึงวันที่ 27 มีนาคม 2531 ตั้งแต่เวลา 7.30 - 16.30 น. รวมเวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 1 เดือน เนื่องจากนิสิตกำลังอยู่ในช่วงของการสอบภาคปลาย จึงต้องใช้เวลาในการเก็บข้อมูลนาน

การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทดลอง

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทดลองมีดังนี้

1. เมื่อผู้รับการทดลองมาตามเวลาที่นัดหมาย ผู้วิจัยได้แนะนำตนเองกับนิสิตว่า ผู้วิจัยเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย กำลังทำโครงการวิจัย เพื่อเสนอภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากนั้นผู้วิจัยแจ้งให้ผู้รับการทดลองทราบว่า มีเทปบันทึกภาพเกี่ยวกับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาให้ผู้รับการทดลองดู โดยจะเป็นเทปบันทึกภาพการสนทนาระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษากับนิสิตที่มาปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียน ขอให้นิสิตตั้งใจดู และเน้นว่าในระหว่างการดูเทปบันทึกภาพนี้ขอให้ผู้รับการทดลองคิดว่า ถ้าผู้รับการทดลองเป็นนิสิตที่มารับการปรึกษาดังปรากฏในเทปบันทึกภาพนี้ จะคิดหรือรู้สึกที่ นักจิตวิทยาการปรึกษา เข้าใจปัญหาและความรู้สึกของตนมากน้อยเพียงใด

2. จากนั้นผู้วิจัยนำเทปบันทึกภาพสถานการณ์สมมติของการสนทนาระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษากับผู้รับบริการมาฉายให้ผู้รับการทดลองดู ซึ่งเทปบันทึกภาพแต่ละชุดใช้เวลาประมาณ 3 นาที

3. ประเมินผลการทดลอง หลังจากดูเทปบันทึกภาพแล้ว ผู้วิจัยแจกแบบวัดความร่วมมือรู้สึก และเน้นว่า ถ้าผู้รับการทดลองเป็นนิสิตที่ได้รับการปรึกษาผู้นี้ จะประเมินนักจิตวิทยาการปรึกษาในเทปบันทึกภาพว่ามีความเข้าใจปัญหาและความรู้สึกของตนมากน้อยเพียงใด โดยให้กากบาทกับตัวเลขในข้อคำถามของแบบวัดที่แจกให้ที่ตรงกับความรู้สึกมากที่สุด เลข 1

น้อยที่สุด จนถึง 7 มากที่สุด หลังจากนั้นผู้วิจัยเก็บแบบวัด และแจกแบบสอบถามความรู้สึกและความคิดเห็นเป็นลำดับสุดท้าย ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 15 - 20 นาที

3. ปิดการทดลอง ผู้วิจัยขอบคุณสำหรับความร่วมมือของผู้เข้ารับการทดลองที่เสียสละเวลามาร่วมการทดลองครั้งนี้เป็นอย่างดี

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแล้ว ได้นำตัวเลขที่ได้จากแบบวัดความรู้สึกของผู้รับการทดลองแต่ละคนมาลงรหัสในแบบฟอร์มลงรหัส (data coding form) เพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSSX) คำวนและวิเคราะห์ค่าต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

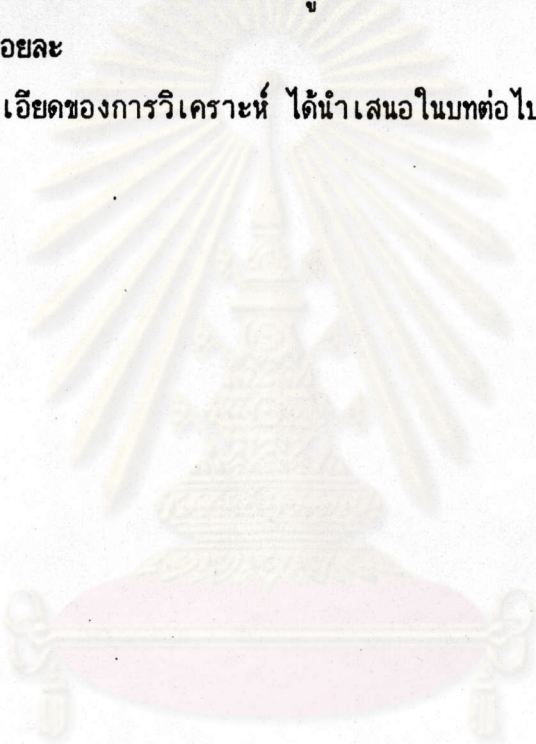
1. คำวนหาค่ามัธยิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความร่วมมือรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศของนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการในเทปบันทึกภาพ การสัมผัส/ไม่สัมผัส และเพศของกลุ่มตัวอย่าง
2. ทดสอบค่าที (t-test) เปรียบเทียบระดับการรับรู้ความร่วมมือรู้สึกของ 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่หนึ่งเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความร่วมมือรู้สึก จำแนกตามการสัมผัส/ไม่สัมผัส กลุ่มที่สองเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความร่วมมือรู้สึก จำแนกตามเพศของนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการในเทปบันทึกภาพเพศเดียวกัน/เพศตรงข้าม
3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความร่วมมือรู้สึก จำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง คือ 4 (เพศของนักจิตวิทยาการปรึกษากับเพศของผู้รับบริการในเทปบันทึกภาพ) \times 2 (การสัมผัสและไม่สัมผัส) \times 2 (กลุ่มตัวอย่างเพศชายและกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง)

สำหรับตัวประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 1 คู่ คือ เพศของนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการในเทปบันทึกภาพ ถ้าทดสอบปรากฏว่าตัวประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ใช้การทดสอบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันด้วยการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่แบบเชฟเฟ

(Sheffe test) ส่วนตัวประกอบที่ค่าเฉลี่ยเพียงคู่เดียว คือ การสัมผัส/ไม่สัมผัส เพศของ
กลุ่มตัวอย่าง ถ้าการทดสอบตัวประกอบ 2 ตัวนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ ก็พิจารณาว่าค่าเฉลี่ยที่
แตกต่างกันจากค่าเฉลี่ยที่ปรากฏ นอกจากนี้ถ้าการทดสอบทางสถิติพบว่า ปฏิสัมพันธ์
(interaction) ระหว่างตัวประกอบคู่ใด หรือระหว่างตัวประกอบทั้ง 3 ตัว ผู้วิจัยก็ใช้
การวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวประกอบย่อย (simple main effect) ต่อไป

4. วิเคราะห์แบบสอบถามความรู้สึกและความคิดเห็น โดยการแจกแจงความถี่
และคิดเป็นอัตราร้อยละ

รายละเอียดของการวิเคราะห์ ได้นำเสนอในบทต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย